

FLYKTINGAR : DEN NUVARANDE SITUATIONEN I 5 LÄNDER

RIME-projektet / januari 2021

Totalt 693 000 asylsökande beviljades skydd i Europa under 2016 och 295 000 under 2019 (av 612 000 ansökningar), plus 21 200 vidarebosatta flyktingar. De flesta kommer från Syrien (27 %) och Afghanistan (14 %). Studier i olika europeiska länder visar att flyktingar har svårare än invandrare att komma in på arbetsmarknaden, även om deras kompetensnivå inte nödvändigtvis är lägre. Denna "klyfta" sker på flyktingarnas bekostnad och är oberoende av åldersgrupper och språkkunskaper i värdlandet.

Det här dokumentet ger en översikt över situationen för asylsökande och flyktingar i de fem länder som ingår i studien under 2019 (det senaste året för vilket rapporterna har offentliggjorts).

Därefter följer en kort analys för vart och ett av de fem länderna i studien.

Asylsökande, flyktingar och sysselsättning: Jämförelse mellan fem länder 2019

	Frankrike	Grekland	Italien	Malta	Sverige
Totalbefolkning	67 miljoner euro	10,7 miljoner euro	60,5 miljoner euro	0,5 miljoner euro	10,3 miljoner euro
Utländsk befolkning	4,9 miljoner (7,4 %)	120 000 (1,1%)	5,3 miljoner (8,8 %)	85 000 (16,5%)	2 miljoner (19,5 %)
Datum för genomförandet av Schengenområdet	1995	2000	1997	2008	2001
Asylsökande 2019 (Eurostat)	132 826 (+9,7%)	77 275 (+15,4%)	43 770 (-27%)	4 090 (+92%)	26 255 (+21,8%)
Rätt att arbeta asylsökande	Efter 6 månader, på vissa villkor (löfte om anställning eller anställningsavtal).	Endast efter registrering (inte vid förregistrering)	Efter 2 månader, ja på vissa villkor	ja	ja (undantag från kravet på arbetstillstånd: ange AT-UND)

	Frankrike	Grekland	Italien	Malta	Sverige
Flyktingar 2019	42 100	18 595	31 010	441	11 765
Typer av skydd	- Flyktingstatus 10 år - Subsidiärt skydd 4 år	- Flyktingstatus (fullständig asyl) med uppehållstillstånd 3 år, med familjeåterföreligg - Subsidiärt skydd (partiell asyl)-> ersatt av status med uppehållstillstånd 1 år, utan familjeåterföreligg	- Flyktingstatus 5 år- Subsidiärt skydd 3 år- Humanitärt skydd 1 år avskaffat sedan Salvini-dekretet från 2018 som exceptionellt allvarlig (t.ex. omänsklig behandling).	- Flyktingstatus 3 år, obegränsad tillgång till arbete och familjeåterföreligg på vissa villkor - Subsidiärt skydd, ingen familjeåterföreligg, begränsad tillgång till hälsovård, offentliga bostäder och arbete.	- Flyktingstatus 3 år, därefter permanent på vissa villkor - Subsidiärt skydd 13 månader
BNP-tillväxt 2019	1,5%	2%	0,3%	5,1%	1,2%
Arbetslöshet 2019	8,1%	19,5%	10,8%	3,4%	6,3%
Arbetslöshet 2019 (OECD)	13,1%	28,6%	13,1%	?	15,5%

ofta blivit utbytbara eller likartade och förekommer ofta i samma mening. Detta leder tyvärr till att läsarna lämnas i ovisshet. Detta skapar förvirring kring dessa termer, som bör behålla sin specifika betydelse. När det är avsett att ha en särskild innebörd, som här, är varje term unik och innehåller sin egen innebörd.

EN NY PLAN FÖR DEN GEOGRAFISKA FÖRDELNINGEN AV ASYLSÖKANDE.

Den 18 december 2020 lade inrikesministeriet fram sin nationella mottagningsplan för asylsökande och flyktingar för 2021-2023(2). Denna plan bygger särskilt på bestämmelserna i lagen av 10 i september 2018 antog regeringen en ny förordning om regional hänvisning av asylsökande från regionen Ile-de-France till andra regioner, i en takt av 2 500 personer per månad. Ett av målen är att avlasta överbelastningen i regionen Ile-de-France, som står för 46 % av asylansökningarna och 19 % av den nationella boendekapaciteten, och att öka antalet asylansökningar som tas emot i denna region till 23 %. För att uppnå detta kommer 4 500 nya boendeplatser att skapas från och med 2021. Regional vägledning kommer att ges i ett tidigt skede, så snart ansökan lämnas in till den enda kontaktpunkten (Guda).

DIFFERENTIERAD TILLGÅNG TILL SYSSELSÄTTNING OCH UTBILDNING

Medan asylsökande har begränsad tillgång till arbetsmarknaden och utbildning har personer med internationellt skydd tillgång till arbetsmarknaden och utbildning som är jämförbar med den för utlänningar utanför EU

FRANKRIKE

I Frankrike ökar antalet asylsökande stadigt: alla första ansökningar och omprövningar har mer än fördubblats sedan 2014, från 65 000 till 132 826 år 2019, vilket placerar landet i toppskiktet bland EU-länderna när det gäller antalet registrerade asylansökningar. I slutet av 2019 stod 308 583 personer under Frankrikes skydd, varav 244 501 flyktingar, 62 561 personer med subsidiärt skydd och cirka 1 500 statslösa personer; samtidigt som landet har 67 miljoner invånare. Frankrike är dock ett av de mest restriktiva länderna i Europa när det gäller bosättning, och endast drygt en fjärdedel av asylansökningarna beviljas.

I sin rapport som offentliggjordes den 5 maj 2020 rekommenderade revisionsrätten en översyn av den franska migrationspolitiken, särskilt genom att förlänga vissa uppehållstillstånd och inspireras av den kanadensiska modellen för yrkesinvandring. I diskussionerna om begreppet säkerhet nämns ofta andra relaterade begrepp. Begreppet säkerhet är komplext. Med tiden har definitionerna av dessa olika begrepp

² <https://www.immigration.interieur.gouv.fr/Asile/Schema-national-d-accueil-des-demandeurs-d-asile-et-d-integration-des-refugies-2021-2023>

Trots en uttalad nationell strategi för integrering av flyktingar hindras utvärderingen av resultaten av den genomförda politiken av en "statistisk dimma": det finns inga offentliga uppgifter för att mäta antalet arbetstillstånd som begärts och beviljats asylsökande, och arbetslösheten bland flyktingar är okänd.

Trots dessa kvantitativa osäkerheter verkar resultaten av den offentliga politiken för asylsökande vara mycket begränsade. Även om asylsökande enligt lag kan få tillträde till arbetsmarknaden och utbildning på vissa villkor är detta mycket begränsat i praktiken. Under 2017 fick färre än 1 000 asylsökande tillstånd att arbeta, medan 100 755 nya asylansökningar registrerades av OFPRA under året. Resultaten av de åtgärder som vidtagits är mer gynnsamma för flyktingar: betydande ekonomiska resurser (uppskattningsvis cirka 250 miljoner euro) har mobiliserats, och mer än 5 miljoner timmars språkundervisning har tillhandahållits inom ramen för det republikanska integrationsavtalet (CIR). Svagheter har dock identifierats när det gäller språkundervisning, samarbetet mellan Pôle emploi och OFII och förvaltningen av finansiella medel.

Detta leder till att Frankrike hamnar långt utanför topp 10 i det MIPEX-index som publiceras varje år. Sedan 2014 publicerar tankesmedjorna Migration Policy Group och Barcelona Centre for International Affairs en Migrant Integration Policy Index (MIPEX , <https://www.mipex.eu>), som är en

Internationell guide med syfte att utvärdera och jämföra offentliga strategier för integration av utlänningar enligt åtta kriterier :

tillgång till arbetsmarknaden, utbildning, familjeåterförening, politiskt deltagande,

långvarig bosättning, tillgång till medborgarskap, hälsa och icke-diskriminering. MIPEX beskriver Frankrikes strategi för integration av invandrare och flyktingar som "tillfällig integration: Även om tredjelandsmedborgare kan åtnjuta sina grundläggande rättigheter och stöd för lika möjligheter, har de inte den långsiktiga trygghet de behöver för att kunna bosätta sig permanent i landet, blicka framåt och delta i det offentliga livet som fullvärdiga medborgare", betonar MIPEX-partner France Terre d'Asile, som också beklagar att den franska befolkningen fortfarande ser invandrare i första hand som utlänningar. Den icke-statliga organisationen erkänner dock positiva framsteg, t.ex. avskaffandet av språkrav och integrationsåtgärder innan familjemedlemmar anländer till Frankrike som en del av familjeåterföreningen, utvecklingen av riktade program för att underlätta tillgången till högre utbildning, inrättandet av en interministeriell delegation för mottagande och integration av flyktingar och stöd till forskning om invandrares hälsa.

För att åtgärda bristerna när det gäller asylsökandes och flyktingars tillgång till arbete rekommenderar de två suppleanter som står bakom revisionsrättens rapport från maj 2020 framför allt att göra tillgången till arbetsmarknaden och utbildningen för asylsökande effektivare (anpassa förfarandena för arbetstillstånd, ge vissa sökande tillgång till arbetsmarknaden så snart de lämnar in sin ansökan, ge vissa sökande rätt till ersättning för återgång till arbete på de villkor som gäller enligt allmän lag, uppmuntra tidig tillgång till språkundervisning för vissa sökande)....) och att förbättra genomförandet av den nationella strategin för mottagande och integration av flyktingar, till exempel genom att förstärka deras språkundervisning inom ramen för det republikanska integrationsavtalet eller genom att förbättra samarbetet mellan Pôle emploi och det franska kontoret för invandring och integration (OFII).

GREECE

Från mitten av 1980-talet, och särskilt från 1989 när kommunistregimerna på Balkan och i Östeuropa föll, blev Grekland ett invandringsland och tog emot 500 000 människor 1991. Från 1990 och framåt anlände ett stort antal invandrare, främst albaner (cirka 57 % av invandrarbefolkningen), men även bulgarer, georgier, rumäner och ryssar till Grekland. På grund av sitt geografiska läge ligger Grekland på vägen för ett stort antal flyktingar som flyr från krig och väpnade konflikter (afghaner, kurder, irakier, iranier, sudaneser, pakistanier), invandrare från främst Östafrika men också från Nigeria, Filippinerna och Maghreb, som genom att försöka kringgå de hinder som EU har satt upp för de traditionella migrationsvägarna når Turkiet och sedan Grekland.

Greklands första invandringslagar är från 1991 och har ändrats flera gånger i slutet av 1990-talet och i början av 2000-talet. Två på varandra följande regulariseringar ägde rum 2001 och 2006, men de var endast partiella och

beviljade endast invandrare med en mycket osäker ställning.

Asylfrågan regleras först i lag 1975 från 1991 och sedan i två presidentdekret från 1999 (DP 61/1999 och 189/1999). Flera presidentdekret från 1999 (DP 61/1999 och 189/1999). Genom flera nyare presidentdekret införlivas också EU-direktiv i grekisk lag (DP 220/2007 "Mottagningsdirektivet", DP 96/2008 "Direktivet om miniminormer", DP 90/2008 "Förfarandedirektivet"). Ministeriet för allmän ordning och den grekiska polisen ansvarar för att pröva asylansökningar och bevilja flyktingstatus eller humanitärt skydd. Den nationella polisen ansvarar för att vid behov gripa personer som vistas olagligt i landet och asylsökande. Inrikesministeriet ansvarar för laglig invandring och hälsoministeriet ansvarar för sociala rättigheter och mottagningscenter för asylsökande. Andelen erkända flyktingstatusar i Grekland är en av de lägsta i Europa.

De nödgärder som nyligen tillkännagavs den 1 mars 2020 och som den grekiska regeringen genomförde med stöd av EU förvärrar migranternas situation och utsätter dem för mer våld och osäkerhet när de söker skydd. Dessa åtgärder har lett till att rätten att söka asyl tillfälligt upphävts för nyanlända, att de snabbt utvisas utan att registreras och att gränserna förstärks genom utplacering av ytterligare militär- och säkerhetspersonal. För att stödja denna grekiska "sköld" beslutade Europeiska kommissionen att landet skulle få ytterligare

700 miljoner euro för förvaltning av dess gränser och återanpassningar.

DISKRIMINERING I FRÅGA OM FLYKTINGARS TILLGÅNG TILL ARBETE OCH BOSTADSMARKNADEN.

Från och med mars 2020 har den tidsfrist som gäller för inkvartering av nya flyktingar minskats avsevärt: en flykting måste nu lämna sitt boende inom 30 dagar (i stället för 6 månader) efter att han eller hon har fått sin status. Från och med den 1 juni 2020 är dessutom asylsökande som har beviljats internationellt skydd före den 1 maj 2020 inte längre berättigade till boende på mottagningscenter, läger eller hotell - trots att Europeiska kommissionen i mars tilldelade Grekland 350 miljoner euro för att lösa bostadsfrågan. Sammanlagt berörs mer än 11 000 flyktingar. Genom att vräka dem från sina boenden hoppas Grekland kunna frigöra utrymme för att ge rum för asylsökande som för närvarande bor i överfulla läger som Moria på ön Lesbos (40 000 personer bor för närvarande i fem läger på de grekiska öarna, ursprungligen planerade för 6 000 personer). Många flyktingar har dock svårt att klara övergången från mottagningscentret till "världen utanför". Många har svårt att kommunicera på grekiska och det finns en betydande diskriminering på arbets- och bostadsmarknaden.

ENTREPRENÖRSKAP SOM EN LÖSNING

Trots att flyktingar har samma rättigheter som greker att få tillgång till utbildning nekades deras ansökan ofta på grund av att de inte har

alla nödvändiga dokument. Vissa icke-statliga organisationer, t.ex. International Rescue Committee (IRC) som finansieras av den amerikanska banken Citigroup Foundation, förespråkar vikten av att skapa eller stödja arbetstillfällen för flyktingar. Layali Project, ett icke-vinstdrivande företag som grundades 2018, erbjuder utbildning och hållbar sysselsättning för flyktingar; det har bland annat öppnat flera butiker i Aten som säljer konstnärliga och handgjorda föremål tillverkade av flyktingar, en skönhetssalong... I ett land där den ekonomiska hälsan fortfarande är mycket bräcklig (arbetslösheten är nära 20 % och upp till 37 % bland ungdomar) prioriteras det att skapa ett eget jobb. Deltagarna i Layali-projektets kurser utbildas därför i att presentera sina affärsidéer, skaffa sig kunskaper om ny teknik, tidshantering och kommunikation. Därefter presenterar de sitt projekt för en panel av experter från den privata sektorn och ledare för icke-statliga organisationer. De vars idéer väljs ut kan få stöd av en mentor och ett startkapital på 1 000 euro.

ITALIEN

Italien har en befolkning på cirka 60 miljoner invånare och tar emot en stor andel invandrare, varav en liten del söker asyl i landet. Historiskt sett har Italien varit ett invandringsland sedan slutet av 1970-talet: medan de största invandringsländerna i norra Europa gradvis "stänger" sina gränser har Italien ännu inte antagit någon lagstiftning för att kontrollera inreseströmmarna.

Vissa säsongsbetonade sektorer, t.ex. hotellbranschen, jordbruket och byggbranschen, använder sig av billig utländsk arbetskraft som accepterar osäkra anställningsförhållanden. År 1986 vidtogs de första åtgärderna på migrationsområdet i syfte att regularisera de utlänningar som redan fanns i Italien. År 1989 antogs Martelli-lagen, som lade grunden för invandringskontrollen och möjliggjorde regularisering av nästan 700 000 utlänningar. Därefter började Italiens gränser också stängas, men flera regulariseringar ägde fortfarande rum. På senare tid, under de 14 månaderna av Salvini-regeringens mandatperiod, som bestod i juni 2018, har den italienska asyl

och invandringspolitiken genomgått en åtstramning aldrig tidigare skådad: under de första månaderna av ämbetet stängdes hamnar för fartyg som räddade migranter (juni 2018).

Det senare ledde till att ett andra säkerhetsdekret antogs i augusti 2019, efter en första text om asylrätt. På det hela taget har de senaste successiva regeringarna fokuserat på att förhindra avgångar från Libyen. Genom ett avtal som undertecknades i februari 2017 av Italiens tidigare premiärminister Paolo Gentiloni och chefen för Libyens nationella enhetsregering Faye al-Sarraj delegeras vissa sjöräddningsinsatser till de libyska myndigheterna, och de erbjuds ekonomiskt stöd och utbildning av kustbevakare. Detta avtal har förlängts med tre år från och med den 2 november 2019.

MOTTAGANDE AV ASYLSÖKANDE OCH FLYKTINGAR: EN DECENTRALISERINGSLOGIK

Italien, som har undertecknat Genèvekonventionen och dess tilläggsprotokoll, saknar fortfarande en organisk lag om asyl, trots att det i artikel 10.3 i konstitutionen föreskrivs att "utlänningar som i sitt hemland inte får utöva de demokratiska friheter som garanteras i den italienska konstitutionen har rätt till asyl på republikens territorium, enligt de villkor som fastställs i lag". Sedan lag 189/2002 provas asylansökningar av territoriella kommissioner för erkännande av internationellt skydd.

Asylansökningar granskas av territoriella kommissioner (TC)

för erkännande av internationellt skydd, som har territoriell behörighet (kommissionerna finns i Gorizia, Milano, Rom, Foggia, Syracuse, Crotone, Trapani, Bari, Caserta och Turin). Den italienska lagstiftningen garanterar mottagande för alla asylsökande och ekonomiskt stöd till dem som inte får någon bostad. I många fall tillhandahålls dock ingen bostad av regeringen och ekonomiskt stöd delas vanligtvis inte ut. Tre huvudtyper av boenden tillhandahålls:

- Personer som ansöker om asyl efter att ha gripits för att ha undvikit gränskontroller eller befunnit sig i en irreguljär situation, eller om det är nödvändigt att kontrollera eller fastställa deras identitet eller nationalitet, kan tas emot i CARA:s (mottagningscenter för asylsökande). CARA-centrumen var ursprungligen inte alls avsedda för långvariga vistelser och är inte lämpliga strukturer för att underlätta den sociala och ekonomiska integrationen (dessa centrum ligger utanför italienska städer och har inrättats på före detta flygplatser och i militära läger).

- Men de asylsökande som tas emot i SPRAR-nätverket (System of Protection for Asylum Seekers and Refugees) får det bästa stödet, även när det gäller sysselsättning. SPRAR-systemet, som inrättades 2002, består av ett nätverk av lokala myndigheter som genom att genomföra mottagnings- och integrationsprojekt har tillgång till den nationella fonden för asylpolitik och asyltjänster. De lokala myndigheterna, med deltagande av tredje Sektorsföreningar, tillhandahåller integrerade mottagningsinsatser som inte är begränsade till att tillhandahålla boende

och mat, men även rättsliga och sociala stödåtgärder samt individuella vägar för socioekonomisk integration och psykologiskt stöd.

- Ett regionalt mottagningsnätverk har utvecklats efter den arabiska våren och det ökade antalet asylsökande. Det finansieras av räddningstjänstens egna resurser och erbjuder grundläggande tjänster som mat, boende och hälsovård.

Mottagningsanläggningar erbjuder en mängd olika typer och nivåer av tjänster, som kan vara mycket ojämlika.

OSÄKER OCH OFTA INFORMELL TILLGÅNG TILL ARBETE, MEN UTSIKTERNA PÅ LANDSBYGDEN ÄR GODA.

Utländska arbetstagare har gradvis blivit en oundviklig kraft i den italienska demografin och ekonomin. Egenföretagandet spelar en allt större roll: det finns 170 000 utländska företagare på halvön, vilket är dubbelt så många som i slutet av 1990-talet. De mest populära sektorerna är byggnadsverksamhet, De vanligaste sektorerna är catering, hantverk, tjänster (callcenter), jordbruk och kläder. Många asylsökande tvingas dock in på den parallella arbetsmarknaden. Vissa ekonomiska sektorer, t.ex. jordbruk och byggnadsverksamhet, kräver uttryckligen arbetskraft med lägre standarder för både löner och säkerhet.

År 2020 kräver Confagricoltura och Coldiretti, de viktigaste företrädarna för den italienska jordbrukssektorn, en regularisering av en del av de 600 000

illegala invandrare i Italien, ett förslag som stöds av Luciana Lamorgese, Nunzia Catalfo och Teresa Bellanova, inrikes-, Mezzogiorno-, arbets- och jordbruksministrarna. Ett dekret väntas snart antas för att regularisera omkring 200 000 illegala invandrare som kommer att få möjlighet att få ett arbetskontrakt inom jordbrukssektorn. Detta skulle innebära den största regulariseringen i Italien på över tio år.

Den 1 januari 2019 var 45 % av den utländska befolkningen koncentrerad till regionerna i norra Italien, 38 % bodde i de centrala regionerna, medan endast 17 % bodde i södra Italien och på öarna. Den region med högst andel utlänningar var Lombardiet (22,5 %), följt av Lazio (13 %) och Emilia Romagna (11 %). De regioner med lägst andel invandrare är Valle d'Aosta (0,2 %), Molise (0,3 %) och Basilicata (0,4 %).

MALTA

Malta har en befolkning på cirka 500 000 personer på en yta på 316 km², som är tätbefolkad (den högsta i EU), vilket ger lite utrymme för jordbruksmark, och ön kan bara försörja sig själv med 20 % av sin egen livsmedelsförsörjning. Ekonomin är merkantil snarare än industriell.

Nyligen har många invandrat till ön och flyktingpopulationen ökar. Sedan 2000 har dock knappt 20 000 migranter passerat ön, jämfört med 800 000 genom Sicilien, som anses vara en bättre inkörsport till Italien och fastlandet medan Malta är en återvändsgränd. Sedan början av 2000-talet har Malta utvecklat en strategi för att undvika att bli ett värdland, särskilt genom att ingå ett informellt avtal med Rom som gör det möjligt att överlåta hanteringen av migranter till italienarna i utbyte mot oljeutvinning i dess territorialvatten. En kombination av en förhandlingspolitik med Italien och avskräcka migranter genom att systematiskt fängsla dem när de anländer till ön, även asylsökande. Dessutom beviljas mycket få asylsökande flyktingstatus: endast 1 168 personer mellan 2008 och 2018, eller 5,7 % av de asylsökande som registrerades på Malta under perioden.

Mer än hälften av de afrikaner som anländer till Malta kommer dock från länder (Somalia, Eritrea, Sudan, Etiopien) vars politiska situation skulle motivera att flyktingstatus eller subsidiärt skydd beviljas. Under 2018 började regeringen genomföra en migrationspolitik genom att inrätta en integrationsavdelning inom ministeriet för europeiska frågor och jämställdhet. Men successiva landningar av migranter som räddats till havs av humanitära fartyg skapar spänningar eftersom asylboenden är överfulla.

Malta har länge framställt asylsökande och flyktingar som en ohållbar "börda". Malta är dock det EU-land som har haft den högsta ekonomiska tillväxten under de senaste fem åren (i genomsnitt +8,7 % per år), särskilt tack vare turismens och hotell- och byggsektorns uppsving. Kombinationen av koncentrationen av flera tusen personer i öns "öppna center", av vilka många nekats asyl men som Malta inte har kapacitet att utvisa, och det växande behovet av ny arbetskraft för att tillgodose den lokala ekonomins behov har gjort att anställning av asylsökande har blivit ett tydligt mål för arbetsgivarorganisationer och statliga myndigheter. År 2017 uppmanade den lokala handelskammaren regeringen att ändra sin doktrin och att inte se migranter som "en börda för samhället" utan som "en värdefull resurs som måste mobiliseras på ett så effektivt sätt som möjligt".

ATT SÄTTA ASYLSÖKANDE I ARBETE

De maltesiska myndigheterna erkänner rätten till arbete för både flyktingar och asylsökande. Ur ett ekonomiskt pragmatism perspektiv (behovet av arbetskraft) och politiskt pragmatism perspektiv (det är praktiskt

omöjligt att utvisa dem som enligt lag kan utvisas) är incitamentet att arbeta mycket starkt från det ögonblick då asylsökande placeras i "öppna förläggningar". Men om Malta tillåter asylsökande att arbeta lagligt, gör de det oftast i informella arbeten (ett dagligt arbete i utbyte mot några biljetter som beviljas av underentreprenörer inom byggbranschen) ... desto mer eftersom anställningsförfarandet är en mardröm för arbetsgivaren som föredrar att anställa illegalt i stället för att gå igenom månader av förfaranden för att få ett arbetstillstånd som måste förnyas varje år.

EN MYCKET PROBLEMATISK SOCIAL INTEGRATION.

Tillgången till ett arbete gör det fortfarande inte möjligt att få en bostad: antingen räcker inkomsten inte till för att täcka hyran eller så är kontraktet inte långsiktigt. Utan ett stabilt eller officiellt arbete är det nästan omöjligt att hitta en bostad i den privata sektorn, där hyrorna inte regleras. Endast erkända flyktingar och personer med subsidiärt skydd har rätt till ett litet hyresstöd. Dessutom är hyresvärdarna inte villiga att skriva kontrakt med personer med osäkra anställningsförhållanden och/eller vägrar att hyra ut till svarta eller muslimer.

För både flyktingar och asylsökande är informella arbeten inom byggbranschen och restaurangbranschen ofta den enda utvägen, trots öns gynnsamma ekonomiska situation.

SVERIGE

Sverige har en befolkning på 10 miljoner invånare. Under 2014 och 2015 tog Sverige emot det högsta antalet asylsökande och flyktingar per capita av alla OECD-länder. 163 000 asylsökande anlände 2015 (varav 1/3 var syrier och 1/4 afghaner) och 95 000 beviljades uppehållstillstånd.

SKÄRPNING AV MIGRATIONS- OCH ASYLPOLITIKEN.

Det skandinaviska samhället har länge haft en kosmopolitisk och tolerant image, dess migrationspolitik har ansetts vara "generös" och många människor som flyr från konflikter (Chile, Libanon, f.d. Jugoslavien osv.) har kommit till Sverige. Invandringen började dock bli en känslig fråga i slutet av 1990-talet och ett populistisk och intolerant ämne blev legitimt bland en del av befolkningen, samtidigt som landet drabbades av en bostadskris och arbetsmarknaden stagnerade. De senaste åtstramningsåtgärderna har överdrivits under trycket av extremhögerens framväxt (Demokraterna gick från 12,9 % i parlamentsvalet 2014 till 17,6 % i valet 2018, medan det socialdemokratiska partiet fick sitt sämsta resultat på över hundra år).

Stefan Löfven, den socialdemokratiska statsministern som ingick i regeringskoalitionen för att motverka extremhögerens framväxt, gjorde den 9 september 2020 den första kopplingen mellan "invandringens betydelse" och "spänningar" i det svenska samhället. I den offentliga debatten talas det nu bara om misslyckad integration: social segregation, förstärkt av bostadsbristen, arbetslöshet bland utrikes födda som är tre gånger högre än bland infödda svenskar (20 procent jämfört med 6,8 procent), våld i stadsdelar med hög invandrapopulation... Ett av de mest känsliga ämnena för tillfället är reformen av asylnpolitiken, som bör befästa de åtgärder som antogs i samband med nödsituationen i juli 2016 (permanent uppehållstillstånd hade då avskaffats⁶), humanitär asyl begränsades och familjeåterförening begränsades). Den konservativa höger och extremhöger vill gå ännu längre och införa kvoter. Nuvarande retorik där man fördömer flyktingar.

De socioekonomiska indikatorerna är dock positiva: 2017 skapades 80 procent av de nya jobben i Sverige av utlandsfödda arbetstagare, särskilt inom den offentliga sektorn, tjänstesektorn och industrisektorn, och många nystartade företag är en språngbräda för invandrares entreprenörskap.

DEN OROANDE SITUATIONEN FÖR ENSAMKOMMANDE BARN OCH UNGDOMAR

Sverige har cirka 35 000 personer som är utlänningar, varav 2/3 är av afghanskt ursprung. Deras projekt för social och yrkesmässig integration utnyttjas inte tillräckligt. Gymnasielagen som antogs under påtryckningar från De gröna 2018 skulle göra det möjligt för ungdomar som kommit som ensamkommande flyktingar för att stanna i Sverige förutsatt att de följer en utbildning;

⁶ Flyktingar kan sedan den 20 juli 2016 endast få permanent uppehållstillstånd om de redan har fått ett uppehållstillstånd för tre år och om de kan bevisa att de kan försörja sig själva.

På grund av byråkratiska fördröjningar blir de dock myndiga utan att deras ärende har behandlats. Dessutom har vissa av dem inte följt rätt utbildning och står utan rättigheter efter avslutad utbildning (enligt lagen ska de få ett arbetskontrakt på minst två år inom sex månader efter att de har fått sitt examensbevis). Detta leder till att unga vuxna lämnar Sverige för att pröva lyckan i Frankrike (uppskattningsvis 3 000 av dem). Deras psykiska hälsa påverkas också: en nyligen genomförd studie av forskare vid Karolinska institutet varnar för stigande självmordsfrekvenser bland minderåriga och ensamkommande ungdomar i Sverige: År 2017 var självmordsfrekvensen bland ungdomar i åldern 10-21 år 0,0512% (jämfört med 0,0052% bland svenskar i samma åldersgrupp).

För både ensamkommande flyktingbarn och vuxna flyktingar är utsikterna för sysselsättning en förutsättning inte bara för deras socioekonomiska integration utan framför allt för deras lagliga närvaro på svensk mark.

Denna framgång kan förklaras av att Sverige sedan länge har placerat arbete i centrum av sina prioriteringar för flyktingmottagning. År 2010 erbjöds nyanlända ett program för arbetsintegration och när flyktingstatus har erhållits är det Arbetsförmedlingen som följer dem i deras ansträngningar (och inte Migrationsverket). Denna strategi för egenmakt liknar den i Kanada, där den nationella politiken är att utveckla färdigheter som kan användas på den lokala arbetsmarknaden. Kompetensbedömningen i det svenska integrationsprogrammet tar hänsyn till utbildningsbevis, arbetslivserfarenhet, livskunskap och annan relevant erfarenhet. Arbetsförmedlingen identifierar arbetsgivare som är villiga att ta emot flyktingar och fortsätter att stödja flyktingen efter att han/hon börjat arbeta genom mentorprogram på arbetsplatsen.

PROGRAM FÖR TILLGÅNG TILL SYSSELSÄTTNING OCH MENTORSKAP.

Trots den ökande invandringsfientliga retoriken är Sverige ett av de bästa länderna i världen när det gäller antalet invandrare.

MIPEX-indexet rankar världens integrationspolitik för flyktingar. Av de 52 stater på fem kontinenter som deltog i den senaste upplagan av indexet, vars resultat offentliggjordes i december 2020, kom Sverige på första plats (strax före Finland, Portugal och Kanada).

Flyktingars inkludering berör Europa

Projektets partner :

Stiftelsen COS Alexandre Glasberg (FR)

Le LABA (FR)

Universitetet i Bordeaux

- Centre Emilie Durkheim (FR)

VisMedNet

I samarbete med Hal Far Outreach (MT)

EDRA (GR)

Jönköpings universitet (SU)

Lai-momo (IT)

www.rime-refugees-inclusion.eu

@RIMEeuprojekt

Cofinancé par le
programme Erasmus+
de l'Union européenne

RIME är ett projekt som stöds av Erasmus+-programmet. Europeiska kommissionens stöd till produktionen av denna publikation innebär inte ett godkännande av innehållet, som endast återspeglar författarnas åsikter, och kommissionen kan inte hållas ansvarig för den användning som kan göras av informationen i den.